

MARIA - MONTSERRAT FLORIT

NOM DEL PERSONATGE: Montserrat Florit

EDAT: 24 anys

LLOC DE PROCEDÈNCIA: Corsavell

NIVELL ECONÒMIC: Alt

CLASSE SOCIAL: Aloer (Camperol lliure)

LLENGUA: Català/occità.

FAMÍLIA: Pertany a la Família Florit, tens 6 germans. El teu Mas es Mas Florit, actualment tu portes la direcció del Mas en decriment del teu tiet Miquel.

OFICI: Recol·lecció, Venta de carn, Vi i productes làctics.

RELIGIÓ: Pagana

FRASE: La inocencia es un lujo que uno no se puede permitir y del que te quieren despertar a bofetadas

HISTORIA GENERAL:

Ets la filla petita de Martí Florit i Dolça Casademunt, vares néixer el 1200 a Mas Florit, ubicat a les terres de Corsavell, el teu senyor actual és Bernat III de Corsavell. Els teus pares varen tenir 6 fills en total, al ser una família de aloers benestants es podien permetre tantes boques per alimentar. El més gran es en Nofre Florit que esta casat amb Mariana Pugiula germana de Baldiri Pugiula, varen anar a viure a Juvinyà. Després ve Rovella Florit, Urgell Florit i Martí Florit, tots tres estan morts per diferents causes alienes a la família. I per últim ens trobem Oliver Florit sense muller i que fa de soldat per el Senyor Bernat III.

Els teus avis Martí Florit i Tura Martís tingueren 4 fills, el teu pare Martí que està mort, el seu germà Joan que va morir assassinat de camí a Sales, la teva tia Brunilda Florit que esta en el convent del Sant Sepulcre i el Tio Miquel mes conegut com en Quel de les Cabres.

La vida a Mas Florit es dura, pero al ser una família unida sempre heu tirat del carro. El teu pare va trobar la mort un vespre de l'any 1216 mentre estava entrant les vaques cap el paller, per el que sembla alguna cosa les va asustar i varen xafar el teu pare. La teva mare Dolça sempre ha donat la culpa en part a n'en Quel, dient que el teu pare estava nervios després d'una forta discussió amb el teu tio Miquel, segurament per una tonteria, saps molt bé que els dos eran d'un caràcter molt fort. A part des de la mort de la teva tieta política Beneta Rovira en 1205 en Miquel va canviar molt, mai ha explicat com va trobar la seva fi i a qui li ha preguntat la deixat tombat a terra d'una garrotada.

La teva infància fou rareta més per la mort dels teus germans, ells varen trobar la mort en un incendi en el Mas, varen morir ofegats per el fum, sempre recordaras els crits de l'agonia d'en Martí de 9 anys i l'Urgell de 11 anys, la teva germana Rovella va trobar la fi quant els intentava treure i una part del sostre es va esfondrar sobre seu. La teva mare havia anat a recollir unes herbas al Bosc. Tu i el teu germà Oliver ereu massa petits per fer res, però els crits us varen quedar gravats, encara despertes de nit recordant els gemecs tot suada.

Amb aquesta desgracia que va passar cap en any 1204 la família va quedar molt afectada, ta mare va embogir (Parla sola, acaricia ens coixins com si fossin els seus nens, etc, etc..),

el teu germà Nofre es va centrar amb la feina , pero entre l'Oliver i els teus tiets vareu sortir endavant. Podem dir que els teus tiets et feren de pares, sobretot després de 1210.

El teu pare era molt amic de Valentí Pujiula, per això la teva amistat amb en Baldiri. Tu saps que el teu pare i en Valentí feien coses no gaire normals o fins i tot turbias. Saps també que el Pare Baptista sempre estava amb ells, i ho sabia tot. Creus que la mort del teu pare és estranya, i no saps com demostrar-ho. El que si que saps es que en una sortida d'aquestes raretes el teu pare va tornar amb una ferida molt rara, saps que no se li va curar mai. Sempre es va negar anar amb la Brunilda perquè la mires.

A partir de llavors el Mas el porta el teu tiet Miquel, era el únic germà viu que quedaba del teu pare. Les coses canviaren molt, de ser un Mas de producció només per Corsavell en Miquel va obrir mercats d'exportació cap a altres terres sobretot de Formatges, carn i ous, en la tornada venia amb ramats de cabres que les deixava campant per les vostres terres a canvi d'un preu mòdic. Així fou com s'omplí el farcell i t'ensenyà a tu tot el que ell sabia. Posteriorment obrir un altre negoci que encara triomfà mes, es la carn de senglar, els feia caçar a un preu molt baix, feia la matança i en treia embotits i carn fumada a costos molt baixos, després ho venia tot a uns preus molt elevats. En les vendes mai deia que era carn de senglar salvatge.

Cap al 1217 el teu tiet et va permetre anar a l'aplec de les Dos Ermites alla vares conèixer a la Maiassenda Milans, aquesta aloera et va impresionar, una dona havia arribat a batllessa i molts homes la respectant, es una dona amb caràcter i resolució. Aquell any la vares està observant i aprenent, la resta de les estones estaves amb en Baldiri disfrutant de les festes. Aquell any la Maiassenda et va presentar l'Ermarganda de Juvinyà muller de Pere Ramon de Montpalau, per algun motiu li vares caure en gràcia i t'explicava històries sobre les Atxes de Tortosa. Unes dones que havien agafat les armes, eren molt hàbils i la seva paraula es el seu segell. Te explicar moltes històries sobre elles, a partir d'aquell moment cada any esperaves amb ànsia que arribés el pròxim Aplec per sentir més històries.

El 1218 coneixes l'Angelina Rouret de Montagut que durant l'Aplec es dóna a conèixer a la Cofradia, la veritat és que també et va sorprendre, vareu fer certa amistat i vares tenir algun negoci amb ella durant els anys següents.

Al novembre de 1222 després del terrible terratrèmol la Senyora Elvira de Pontós amb l'ajuda del seu fill i la seva esposa varen ordenar la construcció d'un hospital de campanya per atendre les víctimes del terratrèmol. Et vares enterar que vindria un petit grup de Atxas desde Tortosa amb eines i aliments, i per donar seguretat al nou hospital. Així que et vares espavilar per poder anar amb la carreta d'ajuda que varen reunir els diferents antic líders de la Cofradia, un cop allà amb l'ajuda de la Maisasenda, en Damià i la senyora Ermarganda de Juvinyà vares poder conèixer les Atxes.

Quant vares complir la majoria d'edat el teu tiet et va fer responsable del negoci de carn de senglar, per el que sembla ell tenia altres mal de caps. Feies fumar la carn i la venies per tota la Baronia. Cap el 1222 en un dels teus viatges vares portar una càrrega de carn fins al Canonge del Sant Sepulcre de Palera gracies a la influencia de la teva tieta, en el moment de la venta els monjos no disposaven de Diners per poder fer el pagament del cargament, així que vares anar en persona a negociar amb Fray Cugat, les negociacions varen ser

llargues, al final vares acceptar el pagament amb Botes de Vi, que amb l'ajuda d'en Damià les vens per tota la Baronia. A finals de 1223 en un dels teus viatges de negocis al Sant Sepulcre varen tenir un problema amb la carreta, se te va trencar una roda del carro, allà et va ajudar Fra Martirià de Monteia, per el que sembla es dedica a fer tots els manteniments del Cenobi. Ell et va ajudar, et va començar a reparar la carreta, en el moment de tornar a posar la roda et demanar ajuda, amb tanta mala sort que se te va enganxar la falda amb la roda i te l'arrencà. Vares veure com Fra Martirià et mirava les cames, amb una expressió de sorpresa i t'oferí la seva capa per tapar-ta. Després d'allò et cosí la falda, tu miraves com ho feia, la seva tendresa et va sorprendre i agradar, així que vares anar a la carreta i vares agafar una gerra de vi, un formatge i una miqueta de pa. Vareu sopar al taller tots sols, a fora començar a ploure molt fort, com que el paller estava separat de l'edifici principal ningú us molestar en tot el dia. Així que entre un bon foc, bon menjar i un bon vi, la cosa va desencadenar en una nit d'amor, alla vares perdre la teva tendresa, tot acabar en una nit meravellosa.

Vares marxar i vareu decidir oblidar tot lo que havia passat, però al poc temps vares descobrir que estaves embarassada. El teu oncle en un primer moment va enfollir pero de seguida es va preocupar de tu juntament amb els teus germans i la teva tieta Brunilda. Mai vares explicar qui era el pare a ningú a part de la teva tieta. Et varen fer anar a una cabana separada del Mas i feren córrer les veus que estaves malalta. Allà vares tenir el teu fill i per consell de la teva tieta Brunilda i Fra Martirià a qui no havies vist mes, vares entregar el teu fill al convent de Monges. Vares continuar tancada uns mesos més perquè ningú ho relacionés amb un embaràs.

Posteriorment vares tornar a agafar les rendes del Mas i a fer vida pública, vares decidir no comentar res a ningú de lo del embaràs... bé, a quasi ningú... menys aquell dia que et va agafar la plorera i se't va escapar a en Baldiri, que tot i que no li vas donar detalls, ni sobretot sap qui és el pare, mai millor dit, de la criatura, es va quedar tot preocupat i et va dir que resaria molt per tu. Per sort mai t'ha tret el tema pero a vegades... per la manera com et mira saps que ho té en ment.

Cofradia de Sant Galdric:

Durant l'agost de l'any 1222 de nostre Senyor el Baró Bernat Arnau III de Sales dissol la Confraria de Sant Galdric, acabant amb setanta anys d'història continuada de la Confraria d'ençà que es va crear en l'any 1153 per decret del Bisbe Berenguer de Llers en època del Baró Ponç Bernat I, aquesta ha anat tenint diferents papers, agafant importància per la Baronia, des d'organització de les festes de Sant Ferriol i cultes, agrupació de feines de recaptació, lleves militars, solidaritat aloera i l'anomenada Cúria Perfeccionada aconseguida en els últims 20 anys del Baró Arnau Roger i consolidada amb el Baró Bernat Arnau III de Sales.

Des de l'any 1214 quan Bernadí és anomenat Baró de Sales els Aloers varen veure a un dels seus entre els senyors, en un bon principi tot va anar lligat, bones collites, infants amb un pa sota el braç, i bones pastures i molt de comerç, però com tot, les coses canvien.

Guerres externes, conflictes entre nobles, tensions entre Aloers, aloers i senyors, etc etc. Tot això provoca que la bonoria és comencé a acabar a principis de 1217 però el més dur arribar l'estiu de 1222 amb el terrible Terratrèmol mai viscut fins ara.

Molts pagesos començaren a passar fam, les queixes al baró no eren escoltades i des de l'any 1217 es deixen de fe Curies Perfeccionades.

Amb tot això si no fos prou en el terrible estiu del 1222 després de varis enfrontaments de la cofradia amb el Baró Bernat Arnau III de Sales aquest decideix dissoldre la Confraria per unes injúries d'uns aloers al escuder Jofre de Palera. L'enfrontament del Quel de les Cabres amb el mateix Baró quasi acaba amb la mort d'en Quel, si no fos per la intervenció del confessor Juan Carles. Llavors fou apallissat i engarjolat, posteriorment previ pagament d'una generosa multa fou alliberat.

Amb el pas del temps, i amb la guàrdia en alerta les revoltes s'han calmat, però tothom recorda els bons temps i la decepció cap al Baró Bernat Arnau III es palpa en totes les cases. Des de fa tres anys la festa de les dues ermites ha perdut la seva brillantor amb l'absència de la majoria dels aloers.

A part des de fa 2 anys després del terratrèmol que provoca una gran destrucció de cases, ponts, camps, desviació de rierols, etc. etc això està afectant tota la Baronia provocant la fam entre el poble, els temps de pluja cada vegada més pobres, el sotabosc cada vegada més sec, els corriols baixen secs, la terra endurida cada vegada costa més treballar trencat eines i aixades, l'únic que rega la terra els la suor dels pobres Aloers que veuen amb una gran impotència com les últimes collites són agafades pels nobles provocant que la gent d'apeu passi fam, i gastant els seus poc estalvis en fer venir aliment d'altres terres.

Amb tot això la Cofradia ha continuat d'amagat, dedicant tot els seus esforços ha ajudar els Aloers amb les caixes solidaries i enviant mans per treballar on faci falta. Després de la destrucció en els diferents territoris els nobles han actuat de manera diferent:

Montpalau han pujat simbòlicament els impostos, corren veus entre els aloers de Montpalau comenten que tracten més bé els de fora.

Bellpuig ha pujat els impostos als seus Aloers sense tenir en compte la seva época de bonoria.

S'agaró ha pujat impostos, entre unes protestes dels Aloers ha hagut un mort, el senyor ha comentar que l'aloer va tenir un accident mortal.

Corsavell, ha pujat impostos i els remences que s'han queixat el ha apallissat.

Guixà: Ha pujat impostos.

Palera: Han pujat molt els impostos per reconstruir el seu castell.

Juvinyà: S'han pujat molt els impostos, han hagut moltes protestes perquè a Montpalau s'han pujat poc.

Montagut: Ha pujat impostos i ha tingut una greu baixada del seu comerç, la gent es pregunta que està passant.

Sales: Ha pujat molt els impostos, després de protestes, hi ha hagut una baixada insuficient.

Les reunions d'amagat actualment se solen fer cada tres mesos, les reunions s'han anat succeint per diferents ermites de la baronia, però les dues últimes, la de Sant Pere de Montagut i Sant Feliu de Beuda han sigut les més mogudes, des de bon principi no tots els aloers varen estar d'acord en continuar la Confraria en l'ombra per por, així que alguns càrrecs varen quedar buits o simplement sense vot per falta de presentació en les reunions. En Miquel va ser força dur amb Roderic Romani i si va arribar a encarar, però el Pare Baptista va posar pau, així cada cop queden menys membres que participin en les reunions i, per tant, les aportacions cada vegada són més escasses. En els últims anys també ha participat en les reunions **Fra Martirià de Monteia**. Ha sigut ser un monjo de confiança.

Que se sap dels diferents Masos:

- **Palau Gircos:** El 1218 la família Gasco torna a portar el control de la posada i les terres, ells sempre han estat a favor de la cofradia. Des de fa dos anys la posada a anat cada vegada més malament, la falta de confiança dels Aloers cap el Baró i la poca assistència a l'Aplec està passant factura a les arques de la família.
  - L'Antic Gasco: Esta a favor de la cofradia però sempre vol mantenir la pau, per ell com tothom sap no posaria mai en perill de la família.
  - Guisla Rouret: Esta totalment a favor de la Cofradia, sap que quan la ha necessitat l'han ajudat, intenta assistir a totes les reunions d'amagat i això ha provocat més d'una discussió amb l'Antic.
  - Met Gascó: Semble molt més involucrat amb la família, com sempre segueix sent una cabra boja i els problemes el segueixen, sol tenir converses animades amb en Quel i en Damià, sembla que tots coincideixen amb els seus pensaments.
- **Mas Casademunt, Mas Can Artigo, Mas Romani:** Mel·lina Artigo va organitzar la caixa de la Confraria d'una manera exemplar, sembla que els Artigó portin a la sang el tema econòmic. La companyia de la Calma sempre va ser pagada i en cap moment varen faltar calés a la caixa, fins i tot les donacions pels Aloers més desfavorits. Amb tot lo de la dissolució de la confraria la Mel·lina va decidir dedicar tots els seus recursos a cuidar de la seva família juntament amb el seu home Roderic. No solen sortir de les seves terres.
  - Maisenda Milans: Ha continuat com a vicària de la confraria en secret i Batllessa, la qüestió de la confraria ho manté d'amagat, en públic despotrica d'en Miquel de les Cabres, però en privat es mantenen informats per protegir els Aloers.

Pel que sembla el seu oncle Sacot tenia raó, va veure un gran potencial en la Maisenda, ha aconseguit portar la família en un nivell social alt, ara és reconeguda, tothom respecta la família Milans i Artigó, però sembla que la família Milans no tindrà descendència, sembla que la Maisenda no ha tingut temps per trobar marit, i això que molts hereus l'han cortejat.

- **Mas can Roca:** La família Rabassa durant un petit període va tenir un augment en importància just quan Miró de Sant Ferriol fou anomenat Cavaller i Capità de la Guardia, però la seva alegria dura poc, fins que aquest tingué que executar la seva dona Misericordia Rabassa. La gent agafa por a Miró per la frieltat que demostra al matar la seva dona, però per dins això l'afecta molt fort, va perdre la confiança en ell mateix.

El seu fill va estar al seu cantó durant uns anys però les discussions cada vegada eren més acalorades, fins al punt que un dia arriben als punys, era un dia en que l'Alfonso anava molt begut. Durant la baralla ferir el seu pare amb una daga, davant això el Baró volia ficar un càstig a l'Alfonso, però el seu pare intercedir. El Baró expulsà de Mas Gircos a l'Alfonso sota pena de presó, aquest abandonà Mas Gircos i s'ha dedicat als interessos familiars, i llogant les seves armes puntualment com a mercenari. En una batussa va ser ferit de mort el febrer de 1216.

Desembre 1216 els Mas passa sota protecció de Montpalau per un acord entre el Baró i Pere Ramon de Montpalau.

Sadurní Colldejou el gener de 1219 compra la propietat de Mas Can Roca amb el Beneplàcit dels Montpalau Juvinyà. Aquell mateix any es planteja el casament amb Maria Martís, però ella s'hi nega.

- **Sadurní Colldejou:** Es el capità de la Guardia de Montpalau, el coneixes i saps que es una persona que li agrada meditar les coses, et sorprèn que una persona així sigui capità de la guardia. Alguna vegada te ha preguntat per la Cofradia però sempre t'has fet el longuís.
- **Masia dels Martís:** Segimón Martís va morir en una emboscada conjunta de Barutell i Corsavell, aquest fugia de les seves obligacions familiars i es va apunyar en una lleva on va trobar la seva fi. La seva germana Maria Martís es va quedar sola per portar tot el Mas, però ha passat uns temps molt difícils per la guerra en Montagut i Montpalau, on els Montpalau van saquejar les seves terres varies vegades.

El desembre de 1214 el Senyor Pere Ramon de Montpalau mata a Girard de Montagut, això finalitza la guerra declarant oficialment la pau el març del 1215. En aquesta data l'Onofre de Montagut esdevé basall de Sales i en abril es casa amb l'Àgata de Palera. Comença un període de pau i prosperitat on les dots de Maria Martís fan prosperar el Mas.

L'any 1219 es planteja el casament de Maria amb Sadurní de Colldejou, però per algun motiu desconegut no se celebra.

- **Maria Martís:** Entre a formar part de la Cofradia en 1219, desde un principi va estar enfront de totes les decisions, demostra qui pren les decisions a Mas Martís. Vol tirar endavant la Cofradia, les revoltes no l'espantant pues ja ha viscut els setges dels Montpalau.

- **Sant Ferriol i Mas Pugüla de Juvinyà:** La Pepeta s'ha aïllat a casa seva a Sant Ferriol, només surt per negocis o per anar a veure la seva germana Concepció, i també veure els seus nebots, els quals ja estan força grans i l'ajudant a fer tota la feina de Mas Sant Ferriol.

Aquella casa des de l'assassinat de Isavó Desportell va ser un lloc de Malastrugança, els veïns de la zona expliquen llegendes que no fan més que engreixar la llegenda maligne de Sant Ferriols.

La Mariana Pugüla es va casar amb Nofre Florit, nebot d'en Quel de les Cabres, se han fet càrrec de Mas Sant Ferriol, on rebent ajuda constant d'en Baldiri Pugüla i en Quel de les Cabres. La Pepeta els deixa fer i els ha delegat tota la direcció

Mas Pugüla de Juvinyà s'ha enfortit en comerç i conreus, En Baldiri porta totes les responsabilitat del Mas, corren veus que en Baldiri no està per la feina de buscar muller davant la insistència de la seva germana Josepeta que està casada amb lluc d'Hostalnou.

- Baldiri Pugüla: Sempre s'ha entes amb en Quel de les Cabres, encara que el seu tarannà es més tranquil. Sol assistir a totes les reunions, es el que fa de correu entre en Quel i el Pare Baptista per buscar nou punt de reunió. Està a favor de la Cofradia.
  - **Mas Noguer:** El Mas ha rebut reformes en els últims anys, La Candida Ferrer al ser la mare del Baró i per estar protegida va fer fortificar el Mas amb l'ajut econòmic del Baró. Sol haver-hi un parell d'homes d'armes per protegir el Mas, son de la Guardia del Baró.
- La Candida solia passar llargs períodes per Mas Gircos i el Castell del Baró, mentres les seves germanes Esperança i Justa portaven el Mas, les dos germanes tenen forces pretendents que buscant els favors del Baró volen casar-se amb les seves tietes.
- L'any 1220 la Càndida Ferrer va morir cremada en una barraca de les eines, fou enterrada a Sant Sepulcre de Palera. El Baró va declinar la seva herencia en favor del seu germanastre Càstor Noguer. Les seves tietes continuen en el Mas, pero la gestió la porta en Càstor, encara que té força abandonades les terres, disfruta mes del comerç.
- Castor Noguer: Ha preguntat a vegades sobre la cofradia pero no li has explicat mai res, això de que sigui el germanastre del baró no t'agrada, que el bombin.
  - **Mas Sacot d'Argelaguer:** Es un petit Mas, disposa de terres molt fèrtils, en Damià es fa càrrec del Mas juntament amb el seu germà Lluc. En Damià es va dedicar moltes hores al treball per esborrar les penes de la Mort de la seva Dona i fill no nat. Durant els primers anys varen patir de valent, però al ser un supervivent va tirar endavant. Va rebre ajuda de la Cofradia encara que ell no en formava part, el seu amic Quel de les Cabres va fer les gestions oportunes i li va crear noves vies de comerç, per algun motiu es queien en gracia.

En Lluc es va casar amb la Josepeta Pugiula, de moment no han tingut descendència. Varen anar a viure a Juvinyà.

Amb els anys el Mas ha guanyat en importància, per terres no pot competir, per la destresa d'en Damià per el treball ha fet créixer el Mas.

- Damià d'Hostalnou: En Quel el veu com el seu possible substitut, solen parlar d'amagat força sovint i no s'amaga en obert de la seva decepció per part del Baro. En breu te pensat parlar amb els Sr. Montpalau perquè intercedeixi per tornar a crear la Cofradia.
  - **Mas Rouret de Montagut:** Es cosina de Guisla Rouret, que va ser la seva madrina per entrar a la Cofradia, on va demostrar ser un puntal fort fins a la dissolució d'aquesta. Tot el comerç cap a Montagut i els primers contactes d'aquelles terres es varen fer a través de l'Angelina. Gràcies a l'Angelina la Mireia Martis va entrar també a la Cofradia. El seu Mas disposa de terres de cultiu i de ramader, sobretot es centre en la ramaderia d'ovelles i vaques i treu un sobresou per els seus famosos formatges curats.
- Durant el setge de Montpalau tot el Mas va ser saquejat, pero despres que la Baronesa Agata de Montagut agafes el poder el Mas va començar a rendir mes que mai.
- Angelina Rouret: Ha sigut un reforç per la Cofradia, juntament amb la Guisla continuant assistint a les reunions d'amagat, sempre tornen juntes de les reunions i es sol quedar a dormir a la posada. Els formatges i productes làctics de la posada son tots de les seves terres. Se la veu com una potencial per la Cofradia.
  - **Mas Mallach de Corsavell:** Aquest Más bàsicament es centra amb l'Agricultura i Ramaderia d'Ovelles, pero durant la guerra amb l'Ademar aquest Mas fou saquejat i casi tota la família va ser assassinada. El únic supervivent fou Pasqual Mallach i la seva mare Maria Xarpella. Amb l'ajuda de la Familia Xarpella i la Familia Florit el Mas tornar a resurgir, després que Pasqual Mallach treballes moltes i moltes hores. Actualment es un dels hereus Aloers mes cotitzats, i manté una gran relacio amb Bernat III de Corsavell. Es famós com a caçador.
    - Pasqual Mallach: Mai va demostrar interès per la Cofradia, estava massa enfeinat, últimament parla amb altres Aloers per demanar al Baro que la torni a permetre.

Llegendes:

A l'octubre de 1222 va haver-hi el terrible terratrèmol, amb una rèplica al mateix mes de 1223 y de 1224, provocant la destrucció de molt de camps, cases, desviació de rierols, etc etc,... Això ha conduit a la situació actual, tot Sales ha patit una greu destrucció provocant la fam entre el poble, els accessos a l'aigua s'ha complicat per la desviació de rius i la caiguda de ponts, sumat als temps de pluja cada vegada més pobres, el sotabosc cada vegada està més sec, els corriols baixen secs, la terra endurida cada vegada costa més treballar trencat

eines i aixades, l'únic que rega la terra els la suor dels pobres Aloers que veuen amb una gran impotència com les últimes collites son agafades per els nobles provocant que la gent d'apeu passi fam, i gastant els seus poc estalvis en fer venir aliment d'altres terres.

*** La cofradía subvenciona en part el comerç per portar aliment a esquenes del baró. ****

Tots els ancians recorden el que els hi havien ensenyat els seus pares o avis, a respectar el bosc, els seus esperits i a tenir cura dels seus avantpassats. Ja que aquests cuiden dells en aquest món on te están.

Recordes la llegenda que te explicava el teu pare:

*“La llegenda de la **Bruixa Badia**: Alguna bruixa algo ha fet en aquesta terra, per allà on caminen es podreix la terra, bon foc se te'n dugui, pues et perseguirem. Tots recordem com ens explicaven que els de Can Badia, la Vella era una mala dona. Un gat negre sempre estava a la porta i mai es movia. Una mainada van voler fer-lo moure, li li van tirar una galleda d'aigua a sobre per a veure si es movia, pero el gat no es va inmutar i no es va mullar. De cop el gat va cridar, la mainada va fugir espantada.*

Els pares del nen tornaren i agradiren a la vella, quan la bruixa Badia es trobava al llit de mort, la seva família va abandonar la casa, doncs es creia que quan una bruixa moria, els seus poders passaven al familiar més proper. En cas de no haver-hi cap familiar al seu costat, els poders passaven a la persona més propera. En el moment de la seva mort, uns veïns van avisar al capellà perquè li donés l'extremunció. Sembla que mentre el capellà li aplicava els sants olis, la bruixa badia anava repetint “Qui els vol, fiquete'ls per on et càpiguen!!!! ”, i el capellà li responia “Abandoneu el pecat, i la salvació trobareu”. Just abans de morir, la bruixa va dir “El meu gat heu mullat, busqueu aigua si podeu, ja ja ja ja ”. Un cop morta la bruixa, el gat negre que sempre estava a la porta va desaparèixer.

En les nits sempre se senten els seus meus,, ningú recorda on varen enterrar la bruixa, poder trobant la seva tomba tot es calma”.

En diferents Aplecs de les Dos Ermites havies parlat amb Maria Martís, Angelina Rouret, Baldiri Pugíula, Castor Noguer i tots vareu sentir les mateixes llegendes quant ereu petits, és curiós el que s'explica quant es va begut, pero es clar, sempre d'amagat de l'església, per ells això seria paganisme, ells no hi entenen de tradicions, sense elles vosaltres no serieu aquí.

Castanyada i dies de difunts:

Estem a la tardor i hi ha les celebracions de les festes de difunts i de la castanyada.

Et recomanem llegir el Cromo dels dies de Difunts a la web:

<https://www.temporisitinera.cat/>

Aquest any la “festivitat “ té una mica més de rellevància ja que diuen diuen que potser la causa de les catàstrofes, la fam i la mala sort que últimament afecta la baronia és perquè les ànimes dels avantpassats no estan contentes...

Diuen que el manelic, el del Molí Vell va veure fa uns dies, al capvespre, l'ànima del seu avi Joanic que porta més de 25 anys mort, rondinant vora la roda del molí i es va endur un bon ensurt, diuen que li van sortir fins i tot 2 canes.

i diuen diuen que pel camí antic, aquell que fa anys unia la plaça del poble amb el vell cementiri, que ara només fan servir quatre iaies per anar a buscar bolets i espàrrecs, no s'hi pot anar a la que s'amaga el sol perquè varies persones hi han vist una ombra fosca que hi passa caminant i espanta a la gent. La iaia de Can Bufa diuen que la va veure i casi es mor de l'espant.

Total, que diuen diuen, i tant que diuen tothom s'ha començat a preocupar de què passarà per tots sants, que segons diuen es la nit que els morts més s'apropen als vius, i a veure com els hi va als seus familiars i descendents i a queixar se, si hi estan descontents...

El pare Montsunyer diu en canvi que us deixeu d'hòsties" amb perdó del senyor i que si esteu tan preocupats aneu tots a missa de tots sants i que hi feu una bona ofrena, que no hi ha res millor per a honrar a les ànimes dels morts que fer cas als sacerdots de l'església i dedicar'ls hi una missa com Déu mana.

Per altra banda, segons manava la tradició més antiga, i expliquen les àvies. Cada any al capvespre de la nit d'ànimes era tradicional realitzar l'antiga processó. La bona gent dels pobles i cases dels voltants del sant sepulcre, solia ajuntar-se per recórrer el camí vell amb fanalets (típicament fets de carbasses o naps), fer pregàries i adornar les cruïlles de camins amb creus fetes d'ossos o fusta, fins a arribar al vell cementiri de la zona, al capvespre.

Allà, cada família dels pobles del voltant rebuscava sota la mala herba i recordava la tomba dels seus avantpassats, les netejava una mica de males herbes i es feia un berenar i un brindis en família. Com a part final, i coincideixen totes les històries que com a més important, la persona més jove de la zona posava una espelma blanca sobre la tomba més antiga i deia la frase tradicional per honrar la memòria dels nostres avantpassats morts.

En acabar, tot el poble es recollia. Als vells cementiris fa fred de nit i sempre arriba el moment en què algú comença a sentir coses rares. Així que intentant que no se'ls notés la pell de gallina, els pagesos anaven desfent el camí i tornant cap a les seves casetes, a dormir ben arraulits amb una espelma encesa al costat del llit, diuen que per honrar els morts, i perquè després de la celebració entre velles tombes no hi ha qui dormi del tot tranquil a les fosques.

Aquesta era una tradició que de fet ja fa uns anys que s'ha anat perdent, perquè fa fred, fa mandra i fer l'excursió al capvespre només per anar arrencar herbes que tornaran a créixer en menys d'una setmana i posar una espelma, és una xorrada d'àvies.

Saps que la cosa potser últimament no està gaire ben vista per l'església, que es veu com una cosa pagana. I esteu al sant sepulcre de palera i està tot ple d'eclesiàstics i uns quants aloers catòlics molt fervents i poc tolerants. N'has mig parlat amb la Maiasenda i en Quel , ells sembla que hi volen anar però millor que si ho feu sigui amb discreció.

RELACIONS:

Quel de les Cabres: Es el teu tiet, saps que es d'un caràcter molt fort, però saps que te un gran cor. Últimament el seu caràcter ha canviat i encara s'ha tornat més morrut. Saps que la qüestió de la Cofradia ha sigut una carga molt grossa per ell. Heu mantingut converses molt animades amb ell i saps que te te tota la confiança.

Saps que segurament en porta alguna de cap que podria posar-vos en perill, tindràs que parlat amb ell o entre tots calmar-li els ànims. Quina en portarà de cap, potser en Met o en Damià en saben alguna cosa.

Damià d'Hostalnou: Aloer de Montpalau, va viure una història molt trista per culpa d'un atac de Montagut al Castell de Montpalau, saps que tota la seva família va ser masacrada.

Manté una forta amistat amb els Florit, sobretot amb el teu tiet. Has tingut llargues converses amb ell sobre la Cofradia, i saps que manté una posició força radical, però saps que no vol traicionar la confiança del teu tiet, però més d'un cop t'ha explicat coses. Ara està força enfeinat amb tot lo del Burg de Sant LLàtzer.

Baldiri Pugiula: Heu crescut junt desde petits, teniu una forta amistad, encara que mai has entes la seva obsessió amb el cristianisme. Es un Aloer molt trempat, saps que és tot cor, i que no pot amb les injustícies. Saps que te molta amistat amb el Pare Baptista i Fra Martirià de Monteia.

Saps que defensa a mort la Cofradia i des de un principi s'ha involucra en qualsevol decisió. Es manté neutral i ha estat el pont de comunicació moltes vegades entre el pare i tu, i fins i tots amb en Quel. En veritat mai ningu sospitaria d'un bon Jan com aquest. Saps que te un gran negoci amb el transport de carretes.

Ermarganda de Juvinyà: Muller de Pere Ramon de Montpalau, quant la vares conèixer et va sorprendre molt. Te encanta mantenir converses amb ella sobre les Atxes.

Fra Martirià de Monteia: Monjo del Sant Sepulcre, només el vares veure una vegada, i d'aquella nit vareu tenir un fill junts. No l'has tornat a veure mai més i tampoc has rebut cap carta seva mai més. Saps que era el manetes del Monestir, poca cosa més sap. Li preguntaras tambe per lo del teu Pare i li comentaras que vols recuperar el teu fill.

Es el supervisor de la Cofradia en absència del Pare Baptista, ja te les Ordres Majors per tant pot oferir misa. Ha demostrat ser un home molt culte i li consultiu tot tipus de coses. És totalment de confiança, gràcies a ell a gestionat en totes les ermites de Sales poder fer reunió d'amagat. Enviar totes les seves peticions a través de Baldiri Pugiula, que gracies al seu negoci de carretes es mou per tota la Baronia sense cridar l'atenció.

Fra Cugat: Comptable del monestir, és amb qui fas tot el negoci per la compra de vi. Algun cop t'havia preguntat per el Damià.

Maisenda Milans: Era la Vicaria de la Cofradia i és l'actual Batllessa de Sales, es una dona molt arriada i amb qui t'agrada tenir converses, va ser la primera dona que te va sorprendre per no dependre de cap home. Sempre us heu portat molt bé, veus que per ser dona té una gran visió de negoci. Critica en obert d'en Quel pero sap que el protegeix, avisant de coses d'amagat. Saps que si algú se entera que passa informació a la cofradia sobre el Baró la seva vida estaria en perill.

Brunilda Florit: Es la teva tieta i germana del Quel, saps que es una bona curandera i te va assistir al part. Es la única que sap qui és el pare del teu fill, va fer de filtre amb Fra Martirià i et donar la solució per no tenir que cuidar del teu fill juntament amb Fra. Martirià. Es monge del Sant Sepulcre.

Maria Martí: Aloera de Montagut, va viure una història molt trista per culpa d'un atac de Montpalau a Montagut en el seu Mas, saps que tota la seva família va ser masacrada. Saps que defensa a mort la Cofradia i des de un principi s'ha involucra en qualsevol decisió. Es manté força neutral per els perills que comporta una guerra, i té el respecte de la seva Senyora Àgata de Montagut, pues fa de mainadera del seu Infant.. Es una gran remeiera. Manté un gran amistat amb la Guisla Rouret.

Angelina Rouret: Aloera de Montagut, va perdre tota la seva família durant la guerra de Montpalau amb Montagut. Saps que defensa a mort la Cofradia i des de un principi s'ha involucra en qualsevol decisió. Es manté força neutral per els perills que comporta una guerra, i té el respecte de la seva Senyora Àgata de Montagut, pues li fa totes les consultes sobre comerç.

Antic Gascó: Antic soldat de Sales, actualment te 45 anys i sap les conseqüències de la guerra. Es manté totalment neutral amb lo de la Cofradia i saps que faria qualsevol cosa per protegir la seva família. Més d'un cop ha tingut discussions acalorades amb la Guisla i en Met sobre la Cofradia, ell mai es posaria en contra del Baró, només en el cas per recuperar la Cofradia però mai arribaria a les amenaces.

Castor Nogue: És el germanastre del baró de sales. No te'n refies un pel, corrent veus de que es un llest, l'Angelina comenta que la va estafar. Més d'un cop t'ha preguntat sobre la Cofradia i has esquivat la conversa, pero creus que sospita alguna cosa. Saps que per les votacions finals us farà falta el seu vot i favor. Actualment corrent veus que es el Aloer mes adinerat.

Sadurní Colldejou: Es el cap de la guardia de Montpalau i conseller de Pere Ramon de Montpalau. Es un Aloer lliure que va adquirir en 1218 el Mas de Can Roca a molt bon preu. Més d'un cop t'ha preguntat sobre la Cofradia i has esquivat la conversa, pero creus que sospita alguna cosa. Saps que per les votacions finals us farà falta el seu vot i favor.

Guisla Rouret: Muller de l'Antic Gascó i s'ocupa principalment de la posada de Mas Gircos, la veritat es que es una joia, te un gran cor igual que tota la seva família, sempre està

disposada a ajudar sense esperar res a canvi. Es manté neutral amb la Cofradia pero participa a totes les reunions, sempre arriba juntament amb l'Angelina Rouret, es la seva neboda.

Met Gascó: Es una mica esbojarrat, però això ja t'agrada, sol portar la llum a la foscor i sol veure les coses bones de la vida, encara que últimament està més canviat i preocupat. Manté una posició radical a la cofradia juntament amb en Damià i amb en Quel. Manté una gran amistat amb el Damià, pero no sol assistir a les reunions, ho deixa en mans de la seva mare.

OBJECTIUS INICIALS:

Trama Personal:

Aprofitaràs les Esposalles per parlar amb Fra Martirià de Monteia per recuperar el teu fill, estas decidida a recuperar-lo, després de conèixer les Atxes tens ben clar que no necessites un home per fer anar el Mas. Tampoc tanques aquesta porta, mai saps per on pot sortir l'amor.

Vols parlar amb la Senyora Ermarganda de Juvinyà perquè te parli mes sobre les Atxes i et presenti més membres de l'Ordre. Tens el dilema de si continuar com a Mestressa del Mas o convertir-ta en Atxa, tinguent en compte que això comporta anar a viure a Tortosa.

Parlar amb en Baldiri sobre la mort del teu Pare, i si pots parlar amb el Pare Baptista o Fra. Martirià, segur que saben alguna cosa sobre el tema.

Cofradia de Sant Galdric:

Les reunions d'amagat les fareu sota el Roure Ceremonial, es el lloc designat per el Superior, de moment els temes convocats per el superior son:

- Noves eleccions per elegir càrrecs per la Cofradia.
- En Quel juntament amb el Pare Baptista/**Fra Martirià de Monteia** i La Maiasenda varen designar temporalment els següents càrrecs als Aloers:
  - Clavari: Angelina Rouret.
  - Taula Rectora:
    - Guisla Rouret
    - Baldiri Pugiula
    - Damià d'Hostalnou
    - Maria Martis
    - Montserrat Florit
    - Antic Gascó, sol venir només la Guisla.
    - Jaume Gascó, sol venir només la Guisla.
- Situació actual de la Cofradia, como solventar el tema per tal que torni a ser oficial i aprovada per el Baró, propostes per poder fer pressió.
- El **Baró Arnau de Navata** proposa la donació de terres a alguns Aloers perquè vagin a viure a les seves terres, a canvi:

- Impostos a pagar en variació del moment i situació de la Baronia.
- Eliminació llei de perxada a les seves terres.
- Curia perfeccionada fixa amb un vot total.
- Els Aloers tindran que mantenir exercit fixa per possibles represàlies Baró de Sales, i defensa permanent de la Baronia de Navata.
- Garantitzar el pagament d'uns impostos per la Baronia sense importar la situació de cada moment, en cas de no fer front el pagament el Baró podrà prendre mesures a través de les votacions de la Curia.
- Cada Mas ha de garantir tres descendencies com a mínim, en cas de no poder tenir fills perdran les terres i la Cofradia es farà càrrec dels pagaments d'impostos fins que el Mas sigui productiu altre cop.
- Els càstigs menors contra la Baronia per part d'un Aloer serà presa per el Baró o Cap de la Guardia, en cas de delictes greus ho pendrà la Cúria.
- Per cada moviment monetari o de canvi el baró s'emporta un 20 %, en cas de desfalc per part d'un Aloer el castig serà un 10 % de la producció del Mas del qual es propietari o 30 % del sou, pagament directa a la Baronia.
- Resta de punts a parla en la reunió.
- **Caixa Solidària**, els fons s'han acabat i s'ha de fer front a un pagament a un comerciant, sota amenaça d'explicar al Baró que la Cofradia encara existeix. Pagament de 500 sous.
- **Milicia**: Creació d'un exèrcit propi de la Cofradia per frenar els abusos dels nobles.
- **Baixa Cofradia**: Tal com us ha comentat varis cop en Baldiri, el Baró va donar de baixa la Cofradia quant l'havia creat el Bisbe Berenguer de Llers, ell no te la protestat per fer-ho, es tindria que consultar amb algú de dret.

Llegendes:

Parlaràs amb els teus companys Maria Martí, Angelina Rouret, Baldiri Pugiula, Castor Noguer i buscareu una sol.lucio per la sequera, creus que si ets aquí avui en dia es perquè els vostres pares ho varen aconseguir.

Dies de difunts

Participa de la festa, porta alguna cosa per a compartir i disfrutar-la, decideix si vas a la processó i a fer el berenar al cementiri vell, però aneu amb cura que no us pilli el cura (ni la resta de gent que hi està en contra).

ALTRES COSES QUE SAPS:

1.- Darrerament pels boscos de la zona de Corsavell diu que hi ha un avi que es passeja. És una mena d'ermita. La gent diu que ha dut sort a la contrada, doncs el bestiar està més calmat i les tempestes fa dies que no es presenten. Tant de bó hi hagués estat quan l'accident del teu pare, Casumronda!

2.- A la Primavera de 1216, a l'època de primavera va venir un bon dia la Càndida Ferrera, la Comadrona. Duia un infant, un nen d'uns quatre o cinc anys. Tu amb prou feines ne tenies 15, i et va fer certa il·lusió, tot i que ja éreu una bona colla. El minyó estava mig malalt i va estar uns mesos al llit. Al final es va refer com una mellerenga i jugàveu a estones. Era llest com una guineu, però ves a saber què li havia passat perquè tenia el braç una mica cremat. Un bon dia, un dels mossos de ton pare, un tal **Enric Calzot**, un soldat retirat que estava buscant fer millor vida, va parlar amb ell. Li feia molta gràcia, el xicot. L'Enric feia poc que s'havia casat i sembla que s'havia establert a Sant Andreu. En cabat de temporada volia endur-se'n amb ell el nano i donar-li una nova llar. El teu pare, vist el nombre tant gran de germans que n'éreu, va decidir de donar-li el noi, sempre que es comprometés a donar-li una bona vida cristiana. L'home va acceptar agraït. Durant uns anys, sempre que podia us duia alguna cosa de cacera. Era simpàtic, l'Enric.

HABILITATS

Resistencia: Al ser de Cortsavell la vida és molt dura, sempre fa fred, els bestiar es molt fort i la terra per conrear molt dura, es per això que la gent de Corsavell s'ha curtit molt.

Durant una baralla tindras una resistencia: qualsevol cop que te donin amb baralla o combat el podràs resistir i no et contaràs el mal. Tindria que dir **"Resisteixo"**

En una baralla cos a cos i sense armes, podràs incrementar el teu Dany en 1 punt. o sigui en el valor de pelea de Taverna.

La pots fer servir 1 cop per cicle, només una de les dos vertents, en cap cas, un cop cada una.

Llegir en veu alta: Saps llegir, però poc a poc i sempre en veu alta. Per coses delicades caldrà que et busquis algún indret discret...

Esriptura nivell Bàsic: Pots fer algunes frases més o menys connectades. No pots redactar cap mena de document que tingui format (legal, eclesial, el que sigui...). Si ets negociant saps alguna operació numèrica. Sino ni això.

Valor con una pelea de taberna de entre 1 a 5: 3 (Ets la noia més forta de les Aloeres)

Grup inici de partida: Comences amb el grup que veniu del Nord (Guifré de Tallaferro, Bernat III de Cortsavell, Pasqual Mallach, Guerau Damià de Bellpuig, Huguet de Bellpuig, Sibil·la de Cortsavell i Bellpuig, Estruc Jonquerol)

Attrezzo per la partida:

Pots portar una arma pero sera guardada a l'arribada al monestir.